

---

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření a cíle školy

Prvotním cílem tohoto školního vzdělávacího programu je vytvořit zdravé prostředí, ve kterém se žáci budou cítit bezpečně a ve kterém budou získávat kvalitní vzdělání prostřednictvím různých forem a metod (skupinová práce, projektové vyučování, ...). Různorodost vzdělávání vyjadřuje i motivační název školního vzdělávacího programu **Barevné vzdělávání**.

Kvality však není možné dosáhnout bez vzájemné spolupráce žáků, pedagogů, rodičů a vzdělávacích institucí. Proto je další cíl zaměřen na větší zapojení rodičů s možností více ovlivňovat vzdělávací proces svého dítěte v souvislosti s jeho různorodými vzdělávacími potřebami. Vzdělávací instituce by pak měly plnit funkci hodnotitele úrovně vzdělávání na škole.

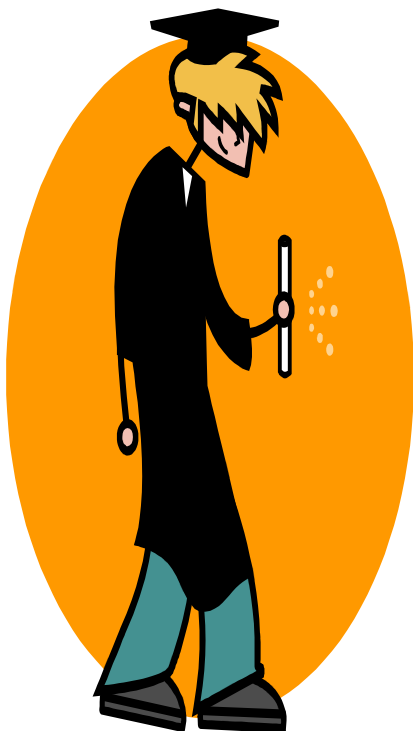
Škola by tak měla poskytovat službu, která by reflektovala aktuální dění ve světě, problémy současnosti a v rámci které by byly zohledňovány individuální potřeby žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků sportovně nadaných.

Škola si klade za cíl:

- **podporovat schopnost sebehodnocení**
- **rozvíjet kreativitu žáka**
- **umožňovat prezentaci vlastních zkušeností**
- **rozvíjet kritické myšlení**
- **učit pozitivním prožitkem**
- **podporovat získávání zdravého sebevědomí**
- **vést k dodržování pravidel a uplatňování práv**
- **motivovat pro celoživotní učení**
- **učit otevřeně komunikovat a spolupracovat**
- **rozvíjet možnosti žáka**
- **vést žáky k tolerantnosti, ohleduplnosti a hodnotám**
- **vytvářet potřebu chránit fyzické zdraví, ...**

Výsledkem by měl být žák, který byl v rámci vzdělávání podporován v rozvíjení znalostí a dovedností (k řešení problémů, občanských, sociálních, ...), kterých pak bude moci využít v běžném životě. To znamená, že nepůjde jen o člověka vybaveného encyklopedickými vědomostmi.

Po absolvování 11. základní školy Plzeň podle Školního vzdělávacího programu – Barevné vzdělávání chci být schopen:

- řešit problémy
- vycházet ze svých zkušeností
- věnovat se celoživotnímu učení
  - dávat věci do souvislostí
- získávat informace z různých zdrojů
- týmové práce a zastávat role v týmu
  - prezentovat výsledky své práce
  - sebehodnocení
- posuzovat věrohodnost zdrojových informací
- zodpovědnosti za své úspěchy i neúspěchy
  - domluvit se ve více jazycích
- vyjadřovat se na úrovni (různými formami)
  - naslouchat druhým
  - obhajovat svůj názor
- účastnit se posuzovacích a rozhodovacích procesů
  - řešit konflikty
- být solidární a zodpovědný
- organizovat různé aktivity
- využívat nových technologií
  - navazovat nové kontakty
- vnímat aktuální problémy současného světa

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie školy jsou vymezeny prostřednictvím postupů, které budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy a povedou k naplňování cílů školního vzdělávacího programu. Jsou formulovány na základě obecných charakteristik klíčových kompetencí a vedou k rozvíjení těchto kompetencí u žáků. Jsou základem pro formulaci výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ - vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Při výuce klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující, učíme žáky rozlišovat podstatné od méně důležitého.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.
- Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád.
- Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům.

- Žáky vedeme k vhodné prezentaci výsledků své práce.
- Využíváme kladného hodnocení, povzbuzujeme, učíme žáky trpělivosti.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vedeme žáky k otevřenému upozorňování na problémy, učíme žáky nebát se problémů.
- Do výuky zařazujeme problémové úlohy z praktického života.
- Při vyučovacích hodinách se snažíme o to, aby děti objevovaly vzájemné vztahy a příčiny přírodních i společenských jevů.
- Podporujeme a rozvíjíme logické myšlení žáků.
- Kládeme důraz na uplatňování základních myšlenkových operací- srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.
- Vedeme žáky k hledání různých řešení, podporujeme netradiční způsoby řešení problémů.
- Rozvíjíme samostatnost a tvořivost žáků.
- Vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti- plánování, příprava, realizace, hodnocení.
- Žáci se zapojují podle svých schopností a dovedností do různých soutěží.
- Učíme žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů- ústních, tištěných, mediálních, počítačových(včetně internetu), získané informace vhodně využívat.
- Žáky vedeme k tomu, aby uměli některým problémům předcházet.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními lidmi.
- Vyučovací hodiny připravujeme tak, aby děti uplatňovaly v ústním i písemném projevu nejen základní myšlenkové operace, ale i fantazii a kreativitu.
- Své práce prezentují žáci formou nástěnných novin.
- Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich třídění a propojování.
- Učíme žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.
- Kládeme důraz na dodržování etiky komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé vyjadřování a chování žáků.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- Učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako přínos pro efektivní spolupráci.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky zhodnotit práci celého týmu, práci vlastní i ostatních členů týmu.
- Usilujeme o to, aby se žáci navzájem respektovali.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Žáky vedeme k tomu, aby si vzájemně pomáhali.
- Učíme žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi nimi.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro soužití ve škole.

- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě.

KOMPETENCE OBČANSKÉ - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- Klademe důraz na důsledné dodržování práv a povinností žáků, které jasně stanovuje školní řád.
- Při vyučovacích hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme kultivované chování žáků.
- Vedeme žáky k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám.
- Nabízíme žákům vhodné kulturní a sportovní aktivity, podporujeme zdravé sportovní soutěžení.
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování ani nezdvořilé a nekamarádké chování.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně.
- Žáky vedeme k sebehodnocení, v hodnocení uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, SPC.
- Učíme žáky samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí.
- Žáci jsou vedeni k správnému chápání principů a fungování demokracie.
- Ve škole pracuje žákovský parlament.
- Společně s žáky ve škole vytváříme esteticky podnětné a zdravé prostředí.
- Klademe důraz na ekologické myšlení, žáky vedeme k třídění odpadu.

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a k plnění svých povinností a závazků.
- Klademe důraz na dodržování bezpečnostních pravidel, vedeme žáky k ochraně zdraví.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- Různými formami žáky seznamujeme s rozličnými profesemi.
- Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.
- Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při volbě povolání.
- Postupně ujasňujeme představu žáků o jejich budoucím povolání a volbě vhodného dalšího studia.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Z kapitoly 2 Charakteristika školy vyplynulo, že škola se zaměřuje na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola má dlouholetou tradici v péči o tyto žáky ve třídách dyslektických a logopedických. V naší škole probíhá integrace na úrovni skupinové i individuální. Potřeby těchto dětí při výuce jsou odlišné, těžiště potíží spočívá v komunikační oblasti, na úrovni řeči mluvené i psané.

V naší škole působí učitelé se speciálně pedagogickým vzděláním, úzce spolupracujeme s PPP a SPC pro žáky s vadami řeči, žáci mají také možnost individuální péče pod vedením výchovné poradkyně. Speciální péči neposkytujeme pouze na prvním stupni, ale po celou dobu povinné školní docházky.

Logopedické třídy jsou určeny pro žáky s vadami řeči (převážně se jedná o opožděný vývoj řeči, nesprávnou výslovnost, ale často také dysfázii, dysartrii, rozštěpové vady a koktavost). Dětem je věnována cílená péče během celého dne, ve třídě je menší počet dětí (do 14). Výuka probíhá podle běžných osnov, učivo není redukováno oproti běžným třídám, nad rámec běžné výuky je poskytována 1 hodina logopedické péče. Po překonání potíží (nejčastěji po ukončení 2. ročníku) bývá dítě přeřazeno do běžné třídy, nebo se vrací do školy v místě bydliště.

Dyslektické třídy jsou určeny pro žáky s vývojovými poruchami učení (SPU) – převážně dyslexií, ale také dysgrafií, dysortografií a dyskalkulií, jsou zřizovány pro žáky nejdříve od 2. ročníku. Dětem je věnována cílená péče během celého dne, ve třídě je menší počet dětí (do 14). Výuka probíhá podle běžných osnov, učivo není redukováno oproti běžným třídám.

Materiál k osvojení a procvičování učiva je v logopedických i dyslektických třídách volen s ohledem na potíže žáků. Přizpůsobeno je také tempo práce, hodnocení je diferencované podle stupně vady, tolerantní k potížím.

Žákům se SVP je poskytováno speciální vzdělávání na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření a písemného doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

O formě speciálního vzdělávání rozhoduje na základě žádosti rodičů ředitel školy (individuální integrace, skupinová integrace).

Žáci se SVP jsou vzděláváni pomocí následujících podpůrných opatření :

- speciální metody
- kompenzační a rehabilitační učební pomůcky
- snížený počet žáků ve třídě
- zařazení předmětu logopedická péče v 1. – 4. třídě
- zařazení žáků do nápravných programů DOV, KUPOZ
- práce s počítačovými programy
- preferování slovního hodnocení
- rozlišování chyb, které souvisí s poruchou
- texty úkolů vidět
- zvýšená kontrola chápání obsahu
- kopírování textů
- tolerance úpravy
- omezení hlasitého čtení před třídou
- časová tolerance
- názorné pomůcky
- zvýšená kontrola porozumění
- ...

Pro zajištění speciálně vzdělávacích potřeb žáků individuálně integrovaných je zpracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze školního vzdělávacího programu. Ve spolupráci s výchovným poradcem, PPP a rodiči ho každoročně sestavuje třídní učitel.

Předpokladem pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je odbornost pedagogů v dané problematice a znalost vyšetření jednotlivých žáků. Potom mohou být pedagogy uplatňována výše uvedená podpůrná opatření.

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Vzhledem k zaměření školy na vzdělávání žáků s rozšířenou výukou tělesné výchovy se vzdělávání mimořádně nadaných žáků týká právě sportu. Již v kapitole 2 Charakteristika školy bylo řečeno, že v každém ročníku na 2. stupni existuje jedna sportovní třída. Žáci těchto tříd si mohou vybrat ze tří sportů: pozemní hokej, tenis a házená. Oproti běžným třídám mají upravený učební plán, ve kterém je z disponibilní časové dotace tělesné výchově věnováno 9 vyučovacích hodin (viz. kapitola 4 Učební plán). V praxi to znamená, že v každém ročníku mají žáci těchto tříd 5 vyučovacích hodin tělesné výchovy (2 hodiny běžné tělesné výchovy, 1 hodina plavání nebo kondičního cvičení, 2 hodiny sportovních her). Mimo učební plán každý žák absolvuje 2 hodiny specializace ve svém sportu u svého oddílu.

Předpoklady přijetí:

- úspěšné ukončení 5. ročníku ZŠ
- odpovídající zdravotní stav – souhlas lékaře se zařazením do sportovní třídy
- úspěšné splnění talentových zkoušek z tělesné výchovy
- splnění kritérií sportovních oddílů (fyzické předpoklady a obecné motorické schopnosti, psychické a sociální předpoklady)

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků má oproti běžnému vzdělávání následující charakteristiky:

- zvýšená týdenní časová dotace tělesné výchovy v učebním plánu
- zimní soustředění na běžkách v každém ročníku
- jarní soustředění zaměřené na sportovní hry, hry v přírodě
- účast na sportovních soutěžích pořádaných AŠSK (Asociace školních sportovních klubů)
- školní sportovní soutěže
- návaznost na sportovní svazy (tenis, pozemní hokej, házená), sportovní centra mládeže, reprezentaci
- uvolňování dětí z vyučování při splněných školních povinnostech za účelem reprezentace
- nepravidelné přátelské zápasy s jinými školami či kluby v ČR nebo v zahraničí
- možnost navštěvovat sportovní hry

Podmínky pro setrvání žáka ve sportovní třídě jsou:

- 1) úspěšné absolvování předchozího ročníku (bez hodnocení nedostatečně)
- 2) hodnocení chování – velmi dobré

V případě nesplnění těchto podmínek je žák přeřazen do běžné třídy příslušného ročníku.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata se týkají aktuálních problémů dnešního světa a měla by dát prostor pro individuální projev každého žáka v rámci vzájemné spolupráce a kreativity pedagoga v souvislosti s přípravou realizace průřezového tématu nebo tematického okruhu. Jsou nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Kromě možnosti prezentovat aktuální problémy současného světa průřezová témata svým charakterem umožňují propojit více vzdělávacích oborů. Souvislost vzdělávacího oboru s konkrétním průřezovým tématem nebo tematickým okruhem prezentuje poslední sloupec s názvem Poznámky v rámci tabulace učebních osnov jednotlivých vzdělávacích oborů. Stejný tematický okruh nebo téma se tak objeví v tabulaci více vzdělávacích oborů. Pedagog tak má ve svých učebních osnovách naznačenu požadovanou průřezovost.

3.5.1 Začlenění průřezových témat na 1. stupni

Průřezová témata na 1. stupni jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Tematické okruhy a témata tak budou prezentována v různých předmětech a různých ročnících 1. stupně. Jak už bylo řečeno, jednotlivá témata se objeví v tabulkách vzdělávacích oborů. Pro přehlednost uvádíme přiřazení témat a tematických okruhů jednotlivým předmětům a ročníkům.

Tabulka 1 Začlenění průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čj	Psychohygiena, komunikace a mezilidské vztahy, pozitivní ústní motivace	Osobnostní sociální rozvoj, kreativita osobnosti, rozvoj morální, rozvoj sociální, komunikační rozvoj	Osobnostní sociální rozvoj, kreativita osobnosti, rozvoj morální, rozvoj sociální, komunikační rozvoj	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Osobnostní, sociální a morální rozvoj
Cizí j.	-	-	Studijní dovednosti, hodnoty různosti, kreativity, etické rozhodování	Studijní dovednosti, hodnoty různosti, kreativity, etické rozhodování	Studijní dovednosti, hodnoty různosti, kreativity, etické rozhodování
M	Rozvoj smyslového vnímání, soustředění, dovednost zapamatování a řešení problémů, rozvoj kreativity	Řešení problémů, schopnost smyslového vnímání, rozvoj kreativity	Řešení problémů, schopnost smyslového vnímání, kreativita	Rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, mezilidské vztahy, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, kooperace	Rozvoj kreativity a originality, řešení problémů
I	-	-	-	Studijní dovednosti, hodnoty různosti, kreativity, etické rozhodování, zvládnání vlastního chování	Studijní dovednosti, hodnoty různosti, kreativity, etické rozhodování, zvládnání vlastního chování
Prv	Duševní a sociální život	Spolupráce a komunikace v týmu	Umění jako prostředek komunikace, dovednosti v rozhodování, mezilidské vztahy, respektování, podpora, pomoc	-	-
Př	-	-	-	Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice,	Sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

				řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika	
VI	-	-	-	Sociální rozvoj, mezilidské vztahy, osobnostní rozvoj, psychohygiena, sebepoznávání a sebepojetí	Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena, mezilidské vztahy, poznávání lidí, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika
Hv	Osobnostní rozvoj, kreativita, sociální rozvoj, komunikace	Osobnostní rozvoj, kreativita, sebepoznání, sociální rozvoj, komunikace	Osobnostní rozvoj, kreativita, sebepoznání, psychohygiena, sociální rozvoj, komunikace	Osobnostní rozvoj, kreativita, sebepoznání, psychohygiena, sociální rozvoj, komunikace	Osobnostní rozvoj, kreativita, sociální rozvoj, komunikace
Vv	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj
Tv	Rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Pv	Rozvoj schopností poznávání a kreativita	Psychohygiena, kooperace, kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita	Mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita	Mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kreativita

Tabulka 2 Začlenění průřezového tématu **Výchova demokratického občana**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čj	Lidská práva a svobody	Občanská společnost a škola	Občanská společnost a škola, demokratické myšlení	Občanská společnost a škola, demokratické myšlení	Občanská společnost a škola, demokratické myšlení
Cizí j.	-	-	Občanská společnost a škola	Sebeúcta, samostatnost, ohleduplnost, ochota pomáhat slabším	Občanská společnost a škola, sebeúcta, samostatnost a spolupráce
M	Řád, pravidla	Argumentace, komunikace, řád	Argumentace, komunikace, řád	Řád, souvislosti	Řád, pravidla
I	-	-	-	Sebeúcta, samostatnost, ohleduplnost a ochota pomáhat slabšímu, dodržování zákonů, řád a pravidla	Sebeúcta, samostatnost, participace, dodržování zákonů, řád a pravidla
Prv	Občanská společnost a škola, třídní kolektiv	Občanská společnost a škola, demokratické vztahy ve třídě, odpovědnost, lidská práva	Občan ,občanská společnost a škola, týmové spolupráce, pravidla a povinnosti, odpovědnost	-	-
Př	-	-	-	-	-
VI	-	-	-	Práva a povinnosti	Volby, hodnoty demokratického systému, principy demokracie, Ústava ČR, společenské organizace, obce
Hv	-	-	-	-	-
Vv	-	-	Kulturní, etnické jiné odlišnosti	Občan , občanská společnost a stát	-
Tv	Občanská společnost a škola, smysl pro spravedlnost	Občanská společnost a škola, pravidla, čistota, bezkonfliktnost	-	-	-
Pv	Občan, občanská společnost a stát	Principy demokracie	Občan, občanská společnost	Občan ,občanská společnost a stát	Občan, občanská společnost a stát

Tabulka 3 Začlenění průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čj	Racionální uvažování, upevňování, emocionalita	Evropa a svět nás zajímá, rodinné příběhy	Evropa a svět nás zajímá, jazykové dovednosti, evropské kultury	Evropa a svět nás zajímá, jazykové dovednosti, evropské kultury	Evropa a svět nás zajímá, jazykové dovednosti, evropské kultury
Cizí j.	-	-	Objevujeme Evropu a svět, vzdělání mladých Evropanů, evropská integrace	Evropa a svět nás zajímá, naši sousedé, mezinárodní setkávání	Evropa a svět nás zajímá, naši sousedé, vzdělání mladých Evropanů
M	Souvislosti	Racionální uvažování, souvislosti	Racionální uvažování, souvislosti	Souvislosti	Souvislosti
I	-	-	-	Perspektiva, mezinárodní dimenze	Postoj ke světu, chování evropských občanů, perspektiva, mezinárodní dimenze
Prv	Evropa a svět nás zajímá, poznávání světových kultur	Osobnostní vzory	Státní a evropské symboly	-	-
Př	-	-	-	Vztah k Evropě a světu	Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
VI	-	-	-	Naše vlast a Evropa	Evropská integrace, instituce, mezinárodní organizace, solidarita
Hv	Evropa a svět nás zajímá, poznávání evropské hudby	Evropa a svět nás zajímá, lidová slovesnost	Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice národů Evropy	Evropa a svět nás zajímá, evropská hudba	Evropa a svět nás zajímá, evropská hudba
Vv	Evropa a svět nás zajímá, lidová slovesnost	Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice národů Evropy	Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice národů Evropy	Kulturní odlišnosti mezi národy	Kulturní odlišnosti mezi národy
Tv	Dodržování lidských práv	Obohacování pohledů žáka na sama sebe	Dodržování lidských práv	Osobní a občanský život jednotlivce	Obohacování pohledů žáka na sama sebe
Pv	Kulturní rozmanitost	Zvyky a tradice národů Evropy	Osobní a občanský život jednotlivce	Tradice národů Evropy, styl života v evropských rodinách	Styl života v evropských rodinách

Tabulka 4 Začlenění průřezového tématu **Multikulturní výchova**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čj	Kulturní diference, jedinečnost každého člověka	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie, princip slušného chování	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, multikulturalita, naslouchání druhým, rovnocennost jazyků	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, tolerance, multikulturalita, naslouchání druhým, specifické rysy jazyků	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie, multikulturalita, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem
Cizí j.	-	-	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, etnický původ, rovnocennost etnických skupin, multikulturalita, komunikace s příslušníky odlišných kultur	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, etnický původ, rovnocennost etnických skupin, multikulturalita, komunikace s příslušníky odlišných kultur	Lidské vztahy, spolupráce, multikulturalita, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
M	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, porovnávání shodných a rozdílných znaků	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance
I	-	-	-	Lidské vztahy, rozvoj dovedností využívat interkulturních kontaktů	Lidské vztahy, rozvoj dovedností využívat interkulturních kontaktů
Prv	Kulturní diference, jedinečnost každého člověka, etnický původ, poznávání etnických skupin	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy – harmonické vztahy v rodině	Lidské vztahy, spolupráce, empatie, princip sociálního smíru a solidarity, základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám	-	-
Př	-	-	-	Lidské vztahy, tolerance a spolupráce	Lidské vztahy, tolerance a spolupráce

				s jinými lidmi	s jinými lidmi
VI	-	-	-	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, slušné chování, tolerance, etnický původ, zvláštnosti etnik	Kulturní diference, sociokulturní rozdíly, lidské vztahy, spolupráce, tolerance, etnický původ, různé způsoby života
Hv	Kulturní diference, jedinečnost každého člověka, lidské vztahy, tolerance	Kulturní diference, jedinečnost každého člověka, mezilidské vztahy	Kulturní diference, jedinečnost každého člověka, lidské vztahy, spolupráce, multikulturalita, zpěv písní v cizím jazyce	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, vzájemné obohacování různých kultur, multikulturalita, zpěv písní v cizím jazyce	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, multikulturalita, zpěv písní v cizím jazyce, respektování zvláštností různých etnik
Vv	Kulturní diference, kulturní zakotvení, etnický původ, různé způsoby života	Kulturní diference, kulturní zakotvení, etnický původ, různé způsoby života	Kulturní diference, kulturní zakotvení, etnický původ, různé způsoby života	Kulturní diference, kulturní zakotvení	Kulturní diference, kulturní zakotvení
Tv	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie	Lidské vztahy, spolupráce, tolerance, empatie
Pv	Kulturní diference, kulturní zakotvení	Kulturní diference, kulturní zakotvení	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, etnický původ, různé způsoby života	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, etnický původ, různé způsoby života	Kulturní diference, kulturní zakotvení, lidské vztahy, spolupráce, etnický původ, různé způsoby života

Tabulka 5 Začlenění průřezového tématu **Environmentální výchova**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čj	Komunikace o životním prostředí	Komunikace o životním prostředí	Komunikace o problémech životního prostředí	Názory na kvalitu životního prostředí	Obhajoba a zdůvodňování názorů na životní prostředí
Cizí j.	-	-	Podmínky života v různých částech světa	Vztah k prostředí v různých oblastech světa	Souvislosti – globální problémy
M	Modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí	Modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí	Modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí	Modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí	Modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí
I	-	-	-	Hodnocení objektivnosti informací o životním prostředí	Zjišťování aktuálních informací o životním prostředí
Prv	Vztah člověka a prostředí - krajina	Les v našem prostředí	Základní podmínky života, město, vesnice, umělý ekosystém	-	-
Př	-	-	-	Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí	Životní styl
VI	-	-	-	Recyklace, hospodaření s odpady	Ochrana přírody a kulturních památek
Hv	Přírodní prostředí jako zdroj inspirace	Přírodní prostředí jako zdroj inspirace	Přírodní prostředí jako zdroj inspirace	Vnímání estetických hodnot prostředí	Vnímání estetických hodnot prostředí
Vv	Využití přírodních materiálů	Vnímání estetických kvalit prostředí	Využití odpadového materiálu	Zachycení rozmanitosti přírody	Zachycení rozmanitosti přírody
Tv	Vztah člověka k prostředí	Vztah člověka k prostředí	Vztah člověka k prostředí	Vliv prostředí na zdraví	Důležitost péče o přírodu při organizaci masových akcí
Pv	Využití odpadového materiálu	Využití přírodních materiálů	Ekosystémy - město	Ekosystémy - vesnice	Tvořivost ve vztahu k životnímu prostředí

Tabulka 6 Začlenění průřezového tématu **Mediální výchova**

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čj	Komunikační schopnosti, vnímání mluveného i psaného projevu	Výrazové prostředky pro tvorbu sdělení	Rozdíl mezi informativním a zábavním sdělením	Význam a užitečnost mediálního sdělení	Výrazové prostředky pro vyjádření názoru
Cizí j.	-	-	Dětské výukové pořady	Časopisy jako zdroje materiálu	Jevy v evropském kontextu
M	Média jako zdroj informací	Média jako zdroj informací	Realita na základě faktů	Práce v realizačním týmu	Kritický přístup k reklamě, ověření matematickými prostředky
I	-	-	-	Rozdíl mezi informací a reklamním sdělením	Tvorba mediálních sdělení, práce v týmu, využití digitálních materiálů
Prv	Vliv médií na uspořádání dne	Vliv médií na každodenní život	Kritický přístup k reklamě	-	-
Př	-	-	-	Časový harmonogram, práce s informacemi	Využití médií jako zdroje informací
VI	-	-	-	Rozlišení reality od stereotypů	Role médií ve společnosti
Hv	-	Výběr zvuků z hlediska záměru sdělení	Vnímání autora mediálních sdělení	Výběr a kombinace zvuků z hlediska záměru sdělení	Ze zábavných principy mediálních sdělení
Vv	-	Výběr obrazů z hlediska záměru sdělení	Vnímání autora mediálních sdělení	Výběr a kombinace obrazů z hlediska záměru sdělení	Vliv reklamy na chování, prezentace vlastní tvorby
Tv	Využití médií jako zdroje informací, zábava	Využití médií jako zdroje informací (sportovní akce)	Využití médií jako zdroje informací (zdravý životní styl)	Využití médií jako zdroje zábavy (sportovní TV pořady)	Kritický přístup k reklamě týkající se zdravého živ. stylu
Pč	Využití médií jako zdroje kvalitní zábavy (náměty z časopisů)	Využití médií jako zdroje informací (pracovní návody)	Porovnávání jevů v evropském kontextu	Porovnávání procesů v evropském kontextu	Pěstování odpovědnosti za prezentaci

3.5.2 Začlenění průřezových témat na 2. stupni

Průřezová témata na 2. stupni jsou realizována projektovým způsobem prostřednictvím Oborových dnů. V rámci těchto dnů, které se konají 4x ročně (říjen, prosinec, únor, květen) je realizováno 16 dílčích projektů (vždy celý den, 6 vyučovací hodiny). Každý ze 16-ti pedagogů 2. stupně je garantem jednoho dílčího projektu (navrhl, vypracoval a zaštiťuje daný projekt). Témata dílčích projektů jsou buď totožná přímo s názvy tematických okruhů nebo vznikla spojením dvou příbuzných tematických okruhů. Rozdělení ukazuje následující tabulka.

Tabulka 7 Rozdělení průřezových témat a tematických okruhů pro potřeby dílčích projektů

Osobnostní a sociální výchova (6. + 7. ročník)
1) Osobnostní rozvoj, morální rozvoj
2) Sociální rozvoj
Výchova demokratického občana (6. + 7. ročník)
3) Občan, občanská společnost, škola a stát
4) Formy participace občanů v politickém životě
5) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (8. + 9. ročník)
6) Objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá
7) Jsme Evropané
Multikulturní výchova (8. + 9. ročník)
8) Kulturní diference, multikulturalita a etnický původ
9) Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity
Environmentální výchova (6. + 7. ročník)
10) Základní podmínky života, ekosystémy
11) Vztah člověka k prostředí
12) Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Mediální výchova (8. + 9. ročník)
13) Kritické čtení, vnímání autora a mediálních sdělení
14) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
15) Fungování a vliv medií ve společnosti
16) Stavba mediálních sdělení a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Údaj v závorce za názvem průřezového tématu udává, z jakých ročníků budou žáci příslušný dílčí projekt realizovat. Pro žáky 6. a 7. ročníku je tak určeno osm a pro žáky 8. a 9. ročníku také osm dílčích projektů.

Před každým Oborovým dnem proběhne zápis žáků příslušných ročníků ke garantům dílčích projektů. Opakovaný zápis žáka ke stejnému garantovi není možný. Garant realizuje stejný projekt 4x ročně vždy s jinou skupinou žáků (12 – 14).

Žák v průběhu 6. až 9. ročníku postupně projde všemi 16-ti oblastmi, na které bylo šest průřezových témat rozděleno, účastní se realizace 16-ti dílčích projektů.

Zpracování dílčích projektů pro realizaci průřezových témat na 2. stupni bylo podpořeno z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím projektu CZ.04.1.03/3.1.15.2/092

Podpora realizace průřezových témat v rámci ŠVP s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí. Dílčí projekty byly vytvořeny podle struktury uvedené níže. Jejich definitivní verze pro realizaci je uvedena v samostatném dokumentu, který je výstupem z výše uvedeného projektu.

Struktura dílčích projektů realizovaných v rámci grantu ESF č.CZ.04.1.03/3.1.15.2/0092:
„Podpora realizace průřezových témat v rámci ŠVP s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí“

11. základní škola Plzeň, Baarova 31

*Zpracovali: Mgr. Marie Soukupová, Mgr. Martina Václavovičová, Mgr. Pavel Červený (všichni 11.ZŠ Plzeň)
Hodnotitelé: Doc. PaedDr. Alena Matušková, CSc.; PhDr. et PaedDr. Věra Kosíková, Ph.D. (obě ZČU v Plzni);
Mgr. Tomáš Chochole; PaedDr. Ladislav Voldřich (oba KCVJŠ Plzeň)*

Název projektu/Motivační název projektu:

Garant projektu:

Průřezové téma, kterého se projekt týká:

Tématické okruhy průřezových témat, kterých se projekt týká:

Témata tematických okruhů, kterých se projekt týká:

Časové a organizační vymezení projektu (časová dotace, ročníky, umístění):

Materiální vybavení pro realizaci projektu:

Počet žáků účastnících se projektu:

Cíle projektu:

Popis projektu:

Použité metody práce, organizační formy, výchovné a vzdělávací strategie uplatňované při realizaci projektu:

Klíčové kompetence, k jejichž dosažení bude realizace projektu přispívat (ve vztahu k projektu):

Mezipředmětové vztahy (pouze předměty):

Dotčená témata v rámci mezipředmětových vztahů:

Celkové přínosy projektu:

Závěr:

Další důležité skutečnosti: např. odlišnost realizace projektu v různých ročních obdobích, ...

Hodnocení projektu:

3.6 Poradenství

Poradenské služby ve škole zajišťují především výchovní poradci (pro 1. i 2. stupeň) ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Od konce školního roku 2012/2013 na škole pracuje školní psycholog.

Cílem poradenství je především psychologická péče, prevence sociálně patologických jevů a kariérové poradenství.

Týká se především:

- integrace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- další volby povolání v souvislosti se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce
- koordinace a realizace Minimálního preventivního programu
- řešení problematiky neúspěšnosti a výchovných problémů žáka
- integrace žáka nadaného
- poskytování informací o dalších poradenských službách
- spolupráce s dalšími institucemi zabývajícími se poradenstvím
- metodické podpory učitelům
- podpory rodičům ve výchovném i vzdělávacím procesu jejich dětí
- zajišťování programů s problematikou prevence a poradenství

Výchovní poradci realizují konzultační hodiny podle individuálních potřeb žáků, rodičů i učitelů.

3.7 Zájmové útvary

Školy jako doplňkovou činnost nabízí celou řadu zájmových útvarů (kroužků) se zaměřením především na sport (Sportovní hry, Pozemní hokej, ...), jazyk (Angličtina s internetem, Angličtina – začátečníci, ...) a umělecké činnosti (Keramika). Jedná se o volnočasové aktivity, které jsou realizovány vždy v pololetním cyklu. Nabídka kroužků je aktualizována vždy na základě časových možností garanta zájmového útvaru. Otevření kroužku souvisí s aktuálním zájmem žáků a rodičů. Další kroužky jsou realizovány v rámci školní družiny (viz. podkapitola 2.8 Školní družina).